

MAARTEN VROLIJK

burger meer, de matroos Jos was een dichter, de dichter Jos was een kind. Een dronken kind, een gelukkig kind: Maria —

En hij zei het nu uit, want hij kon niet meer zwijgen; hij moest het zeggen, alles, en kon niet meer denken wát. Het kwam wel vanzelf, het vloeide uit hem, hij praatte maar door, zijn stem werd ver weg en bleef daar gonzend, toen zag hij alleen nog maar haar oogen, die groot en vol werden in de zijne; die hem vingen en als omringden het meest. De kroeg was weg, het lawaai verstierf, het licht ging uit voor een ander, voor den schijn van de maan; en het zwart was verder diep.

Want Jos en Maria gingen door de deur in den nacht; door de nauwe straat, uit de beklemming van een goot naar de ruimte, waar de bergen begonnen, vlak achter de stad. Zij liepen daar en het was of Maria hem recht hield en heel hoog en zij zag hem ook aan, altijd door. Tot zij zaten ergens op een steen en over hen was het ritselen van den wind in de kruinen van hooge boomen, die tegen de berghelling groeiden en beneden hen de zwarte gaping van een dal. Daar praatte Jos nog voort en zag de oogen van Maria. Zij luisterde, zij ontving alles van hem. Eindelijk moest het praten wel vergaan, toen zwegen alle geluiden op aarde. Maria klemde hem tegen zich aan, zij omhelsde hem woest. Zij sliepen in tegen den boom die over den steen stond en Maria hield hem vast, heel dien nacht, opdat hij niet vallen zou.

III

't Is mooi geweest, 't is mooi geweest — zong Jos, omdat Maria dat zoo'n leuk gehoor vond; hij strekte zich lang en lui uit in het hooge gras en keek onder halfgeloken oogleden naar Maria, die doende was de resten van eten in de rivier te werpen. Zij kwam naast hem zitten en zag hem aan, terwijl hij nog andere liedjes zong. Haar oogen schenen immer nieuws te ontdekken, zoo is de verwondering van iemand die zich plotseling weer kind wil voelen, maar toch niet alles vergeten kan. Jos lag daar dus, als het wonder. Toen schudde Maria energiek het hoofd, zij ontweek zijn blik en legde zich naast hem, in een snelle beweging, het hoofd voorover verbergend aan den grond. Jos zong nog wat door, daaruit vloeide vanzelf de conversatie voort, die zeer internationaal was en herinnerde aan alle talen die in een haven klinken kunnen.

De zon stond maximaal, hoogstens bracht de nabijheid van water een suggestie van koelte. Rondom was zwijgen in het midden van den dag; een land, waar licht en donker ongemerkt aan voltrokken werden, omdat er verder geen menschen woonden; een veld ergens ver in het oerwoud, een schip kon daar op de rivier slechts varen zonder doel.

Na den keer op de vlucht gedreven voor de straf op desertie, was Jos met Maria het land in gezworven, vrij en vergeten levend, elken dag ook verloor de een zich aan den ander, opnieuw, de vlucht werd gemeenschappelijk bezield tot een wonderlijke wijding. De oude droom van zonder verleden of toekomst te zijn was elken dag zeer dichtbij, in omhelzingen leefde hij, als in de nachten. Nu lagen zij daar in de zon aan den oever, de kleine boot waarin zij dagenlang moeizaam de rivier op waren gegaan, raakte los van den kant, daarmee ging de laatste getuige